

Om prosjektet

Innledning til oppstartsmøte 21. februar i Sogndal for forskingsprosjektet «Impacts of climate change on Norwegian nature based tourism» (CLIM-TOUR)

Carlo Aall

Mål

- **Overordna mål**
 - Bringe frem ny kunnskap om vilkår for en bærekraftig tilpasning til klimaendringer i naturbasert reiseliv i Norge.
- **Delmål**
 1. Avdekke hvilke klimaendringer som er kritiske for naturbasert reiseliv i Norge
 2. Vurdere konsekvensene for klimaendringer for utvalgte økosystemtjenester og fysisk infrastruktur som er kritisk for naturbasert reiseliv i Norge
 3. Utvikle klimatilpasningsstrategier for de involverte brukerpartnerne i prosjektet
 4. Utvikle klimatjenester for reiselivet.
- **OBS Første prosjekt i Norge og internasjonalt som ser på reiseliv og klima på denne måten!**

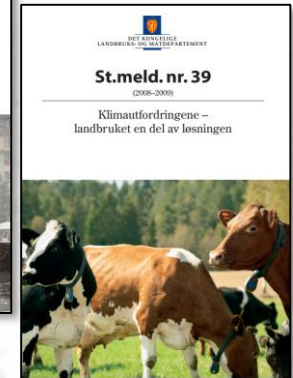
Metode

- **Samproduksjon av kunnskap**
 - Den nye kunnskapen vi har som mål å produsere skal skje i dialog mellom brukere og forskere
 - Hvordan ny kunnskap bringes frem i prosjektet er også viktig å få frem i prosjektet
- **Derfor viktig at:**
 - Aktørene i prosjektet gjensidig 'lærer hverandre opp' om 'klima' og 'reiseliv'
 - Vi finner frem til gode lokale dialogpartnere
- **Andre metodiske elementer i prosjektet**
 - Klimaframskrivninger
 - Økosystemvurderinger

Hva er nytt i prosjektet mhp klimapolitikk?

• Næringslivets rolle i klimatilpasning

- Så langt har debatten dreiet som nesten utelukkende om offentlig virksomhet (og mest om lokale myndigheter)
 - Jordbruk delvis et unntak på nærings siden. I Meld. St 39 (2008-09) «Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen» omtales dette på 20 av 175 sider
- Her skal vi studere næringens (og det offentlige) rolle

• Klimatilpasningens rolle i reiselivsarbeidet

- Så langt (nesten) fraværende i debatten om reiselivsutvikling og bærekraftig reiseliv
 - Meld. St. 19 (2016-2017) «Opplev Norge – unikt og eventyrlig» omtaler klimatilpasning på ½ av 100 sider (side 30)
 - «Mot et bærekraftig reiseliv. Veikart for reiselivsnæringen i Norge» omtaler klimatilpasning med én setning på 20 sider (side 12)
- Her skal vi studere klimatilpasning og bærekraft

Hva er nytt i prosjektet mhp klimafag?

- **Sumvirkninger av klimaendringer**

- Så langt har forskning på virkninger av klimaendringer mest studert enkeltvirkninger, eks flom- og rasfare
- Her skal vi studere hvordan summen av en rekke enkelt-virkninger påvirker reiselivsnæringen – og da særlig av økosystemendringer

- **Bærekraftig klimatilpasning**

- Så langt har strategier og tiltak for klimatilpasning blitt utviklet 'isolert' og derfor i liten grad blitt koblet opp mot andre hensyn
- Her skal vi studere hvordan klimatilpasning må samordnes med bærekraftshensyn, ikke minst hensynet om å oppnå et lavutslippssamfunn

- **Høy tilpassingskapasitet**

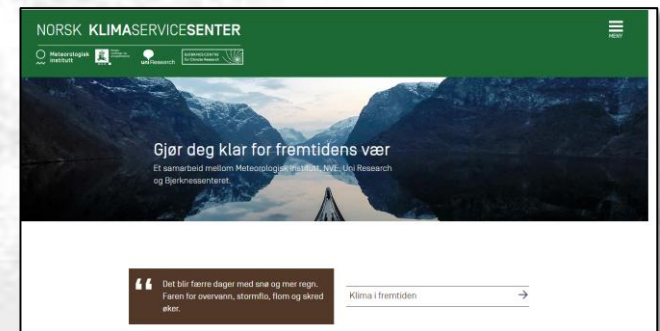
- Så langt har oppmerksomheten ofte vært rettet mot aktører og sektorer man antar har lav kapasitet til tilpassing, der utfordringen derfor gjerne blir å øke denne kapasiteten
- Her har vi en situasjon der det trolig er stor tilpassingskapasitet – i alle fall for noen deler av reiselivet, i og med at man om nødvendig (og i alle fall i teorien) kan skifte produktet totalt

- **Klimasårbarhet i reiselivet omfatter mer enn «tap av snø»**

- Så langt har oppmerksomheten i forskningen om klimasårbarhet og reiseliv vært på snøbasert reiseliv
- Her vil vi se på hele bredden av klimatilpassingsutfordringer, også tilpasning i Norge til klimaendringer i andre land (eks klimaendringer i andre land kan påvirke reise ut av og inn til Norge)

Hva er nytt i prosjektet mhp klimaløsninger?

- **Skreddersydde klimaframskrivninger**
 - Så langt har Norsk Klimaservicesenter lagt ut 'generelle' klimaframskrivninger
 - Her skal vi for første gang lage et eget sett framskrivninger skreddersydd til én sektor
- **Gaming også i arbeidstiden!**
 - Så langt har ulike varianter av 'klimaspill' (eks klimakalkulatorer) vært utviklet til bruk i fritida
 - Her skal vi utvikle 'serious gaming' (klimaspill) for å bistå næringsaktører og offentlig virksomhet med å utvikle relevante klimastrategier og klimatiltak

DE ENKLETE CASENE

Brukere

Forskere

2) Første brukermøte
Valg av

1) For-analyse
Forslag til klimaparametre og effekter av klimaendringer

2nd stakeholder group meeting
Input on climate change impact assessments

Impact and resilience assessment
Climate modelling and climate change impact analyses

3rd stakeholder group meeting
Playing the climate game

Game modelling
First draft of constructing the climate game

4th stakeholder group meeting

Climate service centre

Scientific publication

y

ct

e

e

Casene – den viktigste delen av prosjektet!

Oppsettet under skal presiseres / justeres / endres i løpet av prosjektet

Partner	Turist segment	Lokalitet	Områder der virkninger kan slå ut	Klimaparameter
DNT	Fjellturisme	?	Vandring, sykling og fjellklatring Lokalisering og vedlikehold av stier, private hytter og DNT hytter	
Flåm AS	Transport infrastruktur	Sogn/ Hordaland	Regularitet og kostnader til veitransport, cruise, sykkel og jernbane	
Destinasjon Hardanger	?	Hardangervidda	?	
Visit Sognefjord og Stryn reise mål	Vinterturisme	Sogn	Vilkår for alpinturisme, langrenn og topturer	
Destinasjon Lofoten	Kyst- og alpin turisme	Lofoten	Vilkår for kystopplevelser (hvalsafari, fugletitting, fisketurisme, topturer o.a.)	